

Vergaderjaar 2013–2014

23 645

Openbaar vervoer

Nr. 557

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2013

De commissie Infrastructuur en Milieu heeft in haar procedure-vergadering van 27 november 2013 mijn reactie gevraagd op de petitie «Vlug toiletten in de trein» die het burgerinitiatief Treinen Met Toiletten (TMT)¹ op 29 oktober 2013 aan de commissie heeft aangeboden. Ik heb met belangstelling kennis genomen van deze petitie. In deze brief geef ik u mijn reactie.

Mijn ambtsvoorgangers hebben in de afgelopen jaren over toiletten in de treinen regelmatig contact gehad met uw Kamer en met de commissie. Het onderwerp is aan de orde geweest in verschillende Algemene Overleggen, er zijn moties over ingediend en er zijn diverse brieven over geschreven. Ik verwijs u graag naar de brief van Minister Schultz van Haegen d.d. 6 april 2011² en de eerdere brieven die zij daarin noemt.

De in de brief van april 2011 genoemde afspraken waarmee uw Kamer destijds heeft ingestemd, gelden voor mij nog steeds. Ik zal dus in de nieuwe vervoerconcessie voor de periode 2015–2025 de volgende voorschriften opnemen (*cursief vermeld ik bij elk voorschrift enige toelichting*):

1. Per 2015 zal een toilet aanwezig zijn in elke Intercity.
Dit is zonder verplichting nu al het geval. Met dit voorschrift leg ik dat in de nieuwe concessie formeel vast.
2. Per 2015 zullen uitsluitend treinen met toilet besteld worden.
NS heeft al toegezegd uitsluitend nog treinen met toilet te zullen bestellen. Met dit voorschrift leg ik dat in de nieuwe concessie formeel vast.
3. Per 2015 zal in elke stoptrein waarin meer dan een derde van de reizigers langer dan 30 minuten reist, een toilet aanwezig zijn. NS moet

¹ Zie <http://www.treinenmettoiletten.nl/>.

² Kamerstuk 23 645, nr. 420.

hiermee dus rekening houden bij de inzet van het materieel dat nog geen toilet heeft.

Het gaat dus niet om de lengte van het totale traject van een stoptrein. Er zijn stoptreinen die meer dan een uur rijden van hun begin- naar hun eindstation. Er zijn echter niet of nauwelijks reizigers die de gehele reis van begin- naar eindstation maken. Het gaat erom hoe lang het deeltraject van een reiziger is.

Overigens gaat het in dit voorschrift om een gemiddelde. De reizigerspopulatie in een trein kan per dag en per uur verschillen. Het kan dus wel eens voorkomen dat meer dan een derde van de reizigers in een stoptrein langer dan 30 minuten reist. Daar kan NS niet onmiddellijk de materieelinzet op aanpassen. Maar als het structureel is, moet NS de betreffende treindienst rijden met treinen met toilet.

4. Per 2025 zal in alle treinen van alle materieeltypen een toilet aanwezig zijn. Dan zal dus in alle treinen zonder toilet alsnog een toilet zijn ingebouwd.

Dit is een ingewikkelde operatie. Er is veel voorbereiding nodig (ontwerp, aanbesteding, contractering). Bovendien kan NS slechts een beperkt aantal treinen tegelijkertijd uit de dienstregeling onttrekken; anders zou er gebrek aan materieel ontstaan. Daarom krijgt NS een ingroeiperiode om de toiletten gefaseerd in te bouwen. Met het oog op efficiency combineert NS dit zo veel mogelijk met regulier onderhoud en revisie. In elk geval per 2025 zullen alle treinen voorzien zijn van een toilet. Dit is vijf jaar eerder dan de motie Roemer³ vraagt.

5. Uiterlijk begin 2015 zal NS mij een plan sturen waaruit blijkt volgens welke fasering voorschrift 4 zal worden uitgevoerd.

Dit alles is in lijn met de motie Bashir⁴.

Verder heeft ProRail de opdracht om vóór eind 2015 op 40 stations een toilet te realiseren.

De petitie van TMT stelt dat NS pas in 2018 met de inbouw van toiletten zal beginnen en vraagt mij om NS te verplichten nog dit jaar te beginnen met de inbouw. Conform voorschrift 5 hierboven heb ik nog geen planning van NS ontvangen. Ik weet dus niet wanneer NS met de inbouw zal beginnen en ik kan het jaartal 2018 niet plaatsen. Maar de bovenstaande voorschriften voor NS staan voor mij niet ter discussie.

De petitie constateert dat de informatie van NS over waar treinen met en zonder toilet rijden niet in alle gevallen duidelijk en/of juist is. Hier heb ik NS meteen op aangesproken, want deze informatie is voor sommige groepen reizigers heel belangrijk. Ik heb NS opgedragen dit nog in 2013 op orde te brengen. NS heeft dat toegezegd.

Tot slot uit TMT zijn zorgen dat er in Gelderland pas in 2022 toiletten in de regionale treinen komen. Zoals bekend is dat een zaak van de provincie als concessieverlener. Ik ben concessieverlener voor het hoofdrailnet en zal in de nieuwe hoofdrailnetconcessie de eerdergenoemde voorschriften opnemen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld

³ Kamerstuk 25 847, nr. 65 d.d. 24 september 2008.

⁴ Kamerstuk 32 500 XII, nr. 24 d.d. 1 december 2010.